

VÄSTERNORRLANDS IDROTTSARV

Medlemstidning för Västernorrlands IdrottsHistoriska Sällskap

Elisabeth Leidinge har hjälpt otaliga målvakter i landslagsdressen genom åren.

Bild: Carl Sandin

<u>Innehåll i detta nummer:</u>	<u>Sida</u>
Ordförande har ordet	2
Maria Bodén	3
Tecknade sportreportage	7
Elisabeth Leidinge	11
Härnösand på beachvolley-kartan	14
Triangeln	16
Junsele IF:s historia	23
Boktips	24
Krönikan - Leif Thunman	25

Bara några ord från redaktören...

Var går gränsen mellan historia och nutid?

Ja, det frågar man sig ibland när man sysslar med historia. När tankarna på att skriva om Härnösands tidigare elitgolfare Maria Bodén, var min första tanke ”det är väl inte idrottshistoria”, men när fakta låg på redaktionens bord och jag insåg att det var nästan 15 år sedan hon slutade att tävla ändrade jag uppfattning. Visst är det idrottshistoria. Vår ordförande Anette Norberg har intervjuat Maria, som numera bor i Stockholm, arbetar i näringslivet och är nybliven mamma.

En betydligt äldre företeelse är Triangelmatcherna i friidrott som anordnades fram till 1999. Johan Norberg ger en fullständig bild av matcherna.

Sedan har vi naturligtvis ett fotbollsinslag också. Kjell Carnbro har träffat gamla landslagsmålvakten Elisabeth Leidinge och skriver om hennes karriär.

Som vanligt alltså en blandning av flera idrotter, och då har jag inte nämnt vår hovleverantör av bilduppslag Örjan Leek, som denna gång tar upp beach-volley. Inte undra på att tidningen denna gång blev på 28 sidor.

Trevlig läsning.

Leif Bolin

Hoppas att ni haft en bra sommar! Själv har jag byggt växthus, renoverat ett gästrum och umgåtts med familjen. I maj hade jag dessutom förmånen att spela in ett spännande tv program som kommer att sändas under hösten på TV4. Om det bara blir hälften så spännande som inspelningen var så kommer det att bli bra. Nu ser jag fram mot att curling säsongen ska dra igång, is finns redan i Härnösand i alla fall. Alltid lika skönt att känna att man behärskar sporten till skillnad från mina insatser på golfbanan....

VIHS hade höstens första styrelsemöte på vackra Hallstaberget i mitten av augusti. Vårt fokus är fortsatt att öka antalet medlemmar för att fortsätta sprida kunskap och Västernorrlands idrottshistoria. För att kunna fortsätta göra det behöver vi bli fler medlemmar och vi behöver fler skribenter till vår stolthet tidningen.

Café-träffar med intressanta gäster kommer vi att fortsätta med men tid och plats är inte spikad ännu så det får vi återkomma om. Vi i styrelsen kommer gärna och besöker era föreningar och berättar om vår idrottshistoria så det är bara att ta kontakt med oss.

Lovade i förra numret att jag skulle berätta små anekdoter från min 35 åriga curlingkarriär.

Hösten 1984 vann vi uttagningen till senior EM trots att vi fortfarande gick på gymnasiet. Det var något så osannolikt och oväntat att Svenska curlingförbundet hade uppe till diskussion om det var lämpligt att skicka ett så ungt lag till ett seniormästerskap. Det har hänt mycket inom curlingen sedan dess, deltagarna var långt ifrån de professionella idrottsmän och kvinnor som vi ser på mästerskap idag och medelåldern var betydligt högre. Vi fick åka till Morzine i Frankrike och spela EM och dessutom gick det väldigt bra, så bra att journalister kom dit och vi fick mittuppslag i Expressen. I en närliggande ort var det tävlingar i längdskidor med Gunde Svan, Thomas Wassberg med flera som blev inställda på grund av dåligt väder så dom behövde något att skriva om. Vi gick till final med förlorade mot Tyskland vilket så klart var långt bättre än vad vi och curling-Sverige hade förväntat sig.

En gammal gymnasiekompis till mig (då Ingela Nordhage nu Nyström) påminde mig också om att jag i gymnasiet hade sagt att jag skulle ta OS-guld långt innan det blev en officiell gren 1998 i Nagano, Japan.

Anette Norberg

Maria Bodén - Härnösandstjej på europeisk toppnivå

Maria Bodén är kanske Härnösands hittills mest framgångsrika golfspelare. Hon föddes i Härnösand 1978. Hennes föräldrar Agneta och Hasse Bodén samt bror Anders var alla golfspelare och tillbringade mycken tid Härnösands golfbana på Vägnön, strax norr om staden. Hasse var för övrigt en ganska välkänd profil i Härnösand.

Föreningsbanken cup. Sverigefinal Umeå 1990.

Efter att ha gått ut grundskolan, flyttade Maria till Perstorp/Klippan för att gå på golfgymnasiet där. Stort, modigt steg att ta i den åldern men Maria hade förmånen att ha bra lärare och andra vuxna som gjorde tiden på gymnasiet minnesvärd. Än idag har hon kontakt med flertalet av de golfspelare som hon gick gymnasiet med.

Efter gymnasiet flyttade hon till USA 1997–2001, och Oklahoma State University i Stillwater, OK. Examen tog hon 2023 (!!) efter att ha tagit den sista distanskurs inom mångfald, "Health in Special Population", där Maria fokuserade på kvinnor i efterklimakteriet.

-Ja, jag tänker åka tillbaka och vara med på en riktig graduation ceremoni, säger Maria och skrattar.

2001 blev Maria professionell golfspelare och fortsatte på Ladies European Tour till 2011, då medicinska problem började göra sig gällande, se mer om detta senare i texten. Maria bor numera i Älvsjö, söder om Stockholm och är sambo med Patrick Törnqvist. Tillsammans har de sonen Olle, 6 månader. Hon arbetar numera som eventkoordinator i näringslivet.

VIA har intervjuat Maria om karriären och livet som professionell golf spelare på högsta europeiska nivå, men också om livet efter karriären.

Hur var det att lämna Sverige för universitetsstudier och golf-college?

-Ett spännande äventyr. Jag var ju redan van att bo hemifrån. Haha, det var ju inte som idag när det finns mobiltelefoner, FaceTime och andra tekniska möjligheter att kommunicera med familj och vänner. I Stillwater blev vi utländska studenter mästare på att hitta telefonkort där man kunde ringa billigt hem till våra hemländer...ibland kopplade via Asien. Att åka över till USA var för många ett naturligt steg i golfkarriären. Där fick vi chansen att tävla mot de bästa, träna på fantastiska faciliteter och banor, resa över hela USA och uppleva spännande platser och människor, få en gratis universitetsutbildning, lägga grunden inför eventuell proffskarriär, och självklart skapa minnen och vänner för livet. Jag hade inte kunnat hamna på en bättre plats än Oklahoma State University i Stillwater, Oklahoma. Familjärt, tryggt, fantastiska spel- och träningsmöjligheter på hemmabanen Karsten Creek, otroligt bra och flexibel studievägledning av Agatha Adams, samt coacher som fanns där i vått och torrt. Vår head coach, Ann Pitts, är en stark kvinnlig förebild som jag uppskattar och beundrar oerhört mycket.

Hur såg en typisk vecka ut?

-Vi studerade fulltid, precis som "vanliga" studenter, men var bortresta på tävlingar 4-5 veckor på höstterminen och 6-7 veckor på vårterminen. Det krävdes med andra ord självdisciplin att ta ansvar för studierna under veckorna vi var iväg på tävlingar. Våra scheman lades så att vi kunde åka till golfbanan senast kl 14 på dagarna, men ofta tidigare än så.

Vi tränade och spelade på två olika golfbanor, Karsten Creek och Stillwater Golf & Country Club. Karten Creek är fortfarande min absoluta favoritbana i hela världen. Fysträning kl 06:00 tre dagar i veckan, och då gällde det att vara på plats senast kl 06:00, inte 06:01, för då väntades en lagbestraffning. Vi sprang trapporna i football-arenan, lyfte vikter och tränade rörlighet. Vid lagbestraffningen väntade en extra morgon med workout kl 06, vilket inte var så populärt. Tränade och spelade golf från kl 13 till kl 20 ungefär. Ibland hade vi kvaltävlingar i laget för att ta ut de top-5 spelare som skulle få åka till nästa tävling. Rättvisa uttagningar från vår kloka coach. På väg hem från banan plockade vi upp något att äta från någon av alla restauranger på campus och sen hem för att plugga. Och ja, det blev många sena nätter över böckerna för att hålla betygen på topp. På helgerna (när vi inte var iväg på tävlingar) var det mycket golf, fysträning, socialt häng, andra idrotts-arrangemang och en och annan collegefest.

Vad utbildade du dig till?

-Jag har alltid varit intresserad av kroppen, sport, psykologi och träning, så för mig låg Physical Therapy varmt om hjärtat. Tyvärr hade jag behövt göra 1 års praktik i USA efter studierna för att få en examen, och det visste jag tidigt att jag inte ville. Jag hade ju siktet inställt på en proffskarriär direkt efter mina 4 år på universitetet. Men det blev en Bachelor of University Studies i College of Education and Human Sciences.

Resandet fram och tillbaka över Atlanten höstterminen 2001 gjorde att jag missade mycket skola och när julen närmade sig var jag en klass kort från att kunna ta examen. Försökte mig på en distanskurs, men det var inte lika smidigt som nuförtiden, så jag tog aldrig min examen.....förrän hösten 2023.

Jag flyttade 2001 hem från USA och hem till Härnösand och så här i efterhand har jag ångrat det, men hemlängtan blev för stor.

Träningsmöjligheterna är mycket bättre där både i form av klimat och standarden på träningsanläggningar. Tyvärr innebär golfträning i Norrland vintertid mycket nötande på mattor. Att slå bollar från gräs är mer förlåtande för leder än slag från matta, då varje slag innebär en vibration upp genom händer, armar och axlar vilket sannolikt var en del av orsaken till mina skadeproblem.

Du spelade på Ladies European Tour 2002 – 2010. Hur var livet som proffs?

-Proffslivet var fantastiskt roligt, men såklart också tufft många gånger. Under 10 år kunde jag livnära mig på att spela på Ladies European Tour med lite extraknäck hemmavid under delar av vinterhalvåret. 2008 blev en höjdpunkt i karriären med andraplatsen i Scottish Open. Prischecken på närmare 190 000 kronor var ju inte fel. Den gladdede inte bara mig, utan också min trogna revisor Arne. Jag lyckades ju vinna en hel del på Sverigetouren också och en seger 2005 i South African Womens Open. Redan 2001 vann jag Telia Tour Order of Merit. Totalt lyckades jag vinna 9 större tävlingar. 2011 blev min sista säsong och jag lyckades vinna i Helsingborg på Nordea-touren vilket blev min sista seger.

Du var ju tvungen att avsluta din karriär lite tidigare än vad du önskade p.g.a. skada. Vill du dela med dig av den tiden?

-Våren 2010 kände jag tidigt av smärta i båda armbågarna och smärtan tilltog alltmer. Vila och behandlingar varvades med tävlingsspel. Nu i efterhand kan jag känna att jag skulle ha lagt av tävlandet för den säsongen tidigt och i stället fokuserat fullt ut på att få bukt med mina dubbla tennisarmbågar. Till slut gick det inte längre, och jag kunde då inte ens knäppa mina jeans eller lyfta en kaffekopp från bordet. I oktober 2012 vaknade jag upp på Umeå Universitetssjukhus och fick domen av en av världens bästa kirurger på just armbågar "din proffskarriär är definitivt över". Där och då var jag oerhört tacksam över att vara smärtfri men som elitidrottare ville jag ju bestämma själv när min karriär var över.

Som om inte detta var nog dog min pappa i ALS julen 2012, och sommaren 2013 höll jag själv på att dö i en allvarlig blodförgiftning. Låg på CIVA på Karolinska i över 1 vecka och svävade mellan liv och död. Blev mycket på en gång och en rejäl mentala uppförsbacke.

Vad var dina styrkor respektive svagheter som golfspelare?

-Mina styrkor:

- Puttning och närspel
- Mental styrka (dåliga väderförhållanden, att aldrig ge upp, hantera banor i dålig kondition). När spelare klagade på dåligt väder, att en bana hade dåliga greener eller att det var glest gräs på fairway tänkte jag bara "då har du inte spelat banor i Norrland om våren".

- Matchspel (jag är en killer i matchspel och matar i birdies)
- Älskade att träna

-Mina svagheter:

- Slaglängd (hade behövt mer ös i drivern)
- Humöret - kunde bli arg och hade som ung länge svårt att släppa och fokusera på nästa slag.

Kan du dela med dig av några härliga minnen från golfen?

-Såklart är alla tävlingsvinster roliga att tänka tillbaka på, att få representera Sverige vid stora mästerskap, alla fantastiska människor och platser världen över som jag mött genom golfen.

Men något som jag än idag har med mig och blir alldeles varm och lycklig inombords när jag tänker på så är det alla tränings- och spelkvällar på Karsten Creek under collagetiden.

Sol och värme, träningsområden som kan vara bland de bästa i världen, en bana som alltid var i toppskick där du aldrig någonsin behövde vänta på en tee-time, och riktigt härliga Cowboys och Cowgirls att hänga med.

Möjligheten att spela golf på Ullna i samband med SAS Invitational tillsammans med bla Tiger Woods, Jesper Parnevik, Colin Montgomey var en fantastisk upplevelse.

Tiger Woods och Maria Bodén

Har du något du helst vill glömma?

-Alla missade cutter såklart! Men framför allt när min golfbag blev överkörd av en tankbil vid lastning av flygplanet på Charles du Gaulle flygplats mitt första år på Ladies European Tour. Alla klubbor utom järn-4:an var krossade. Tappade allt spel och momentum efter en grym säsongsstart och missade många tävlingar innan jag fick ut nya klubbor som var någotsånär lika de jag hade.

Vad gör du idag och hur har du haft nytta av din idrottskarriär?

-Idag jobbar jag på SPP Pension & Försäkring som eventkoordinator med projektledning och onhands arbete med allt ifrån utbildning, frukostseminarier, stora partnerskap och externa arenor, till golftävlingar mingel, och middagevent.

Styrkorna man har som före detta elitidrottare i arbetslivet, är att man lämnar inget åt slumpen, är engagerad och tar ansvar för att slutföra sitt arbete, oavsett om det ibland innebär sena kvällar eller tidiga morgnar. Det här med "good enough" har jag aldrig förstått mig på. Tänk om man som elitidrottare skulle ha den inställningen när man tränar och tävlar. Tyvärr inte alla som har samma inställning och det tycker jag ibland kan vara utmanande inom arbetslivet.

När man håller på med elitidrott gäller det att hela tiden lära sig av sina misstag, vara nyfiken, ta hjälp och utvecklas för att nå nästa nivå i sitt spel. Feedback från tränare och coacher är otroligt viktigt, då de ser detaljer som du själv inte alla gånger uppfattar. Att få direkt feedback är med andra ord en naturlig och viktig del i utvecklingen av att bli en bättre spelare. Detta är något som jag upplever haltar i det vanliga arbetslivet. Många blir så kränkta av feedback, och det är tabu att nämna att det finns förbättringspotential när någon leverans varit helt ok, men långt ifrån top notch.

Berättat för Anette Norberg

Faktaruta

Frästa meriter som proffs 2001 - 2011

Ladies European Tour 2002-2010.
Totalt 9 vinster som proffs.

- 1:a South African Womens Open 2005
- 2:a Scottish Open 2008
- 3:a Ladies Irish Open 2002
- Vinnare av i Telia Tour Order of Merit 2001
- Vinst i både SM match och slagspel 2004

Främsta meriter som amatör:

Swedish Golf Team 1995-2000, 1:a Yngre JSM 1990, JSM 1998 och 1999

4a lag-VM 2000

3:a 2000 Womens Amateur Championship Match-play (British Amateur).

Främsta meriter från collagegolfen:

Antal college-vinster: 8 st.

1:a South African Womens Open 2005

*Coach Ann Pitts & Rickie Fowler
2023 Hall of Honor*

Tecknade sportreportage

För hundra år sedan var dagstidningarna det viktigaste nyhetsmediet. När första världskriget var över fanns det 235 dagstidningar i Sverige. Respekten för det tryckta ordet var enorm, men medarbetarna oftast anonyma. Det fanns inga bild-bylines eller liknande. Journalisterna skrev under signatur, ofta ganska fyndiga och roliga. På 20-talet kom ljudfilmen och de reguljära radiosändningarna. Det skulle dröja trettio år innan TV-sändningar kom i gång.

Det första fotografiet togs 1825 av fransmannen Niepce, men först i början på 1900-talet letade sig fotografiet in på tidningssidorna. Detta dels beroende på att de första kamerorna inte lämpade sig för "fältarbete", dels för att överföra ett foto till en kliché att använda vid ett tryckförfarande var både besvärligt och tidskrävande. Under 1930-, 40- och 50-talen var tidningstecknandet en viktig del av tidningen. Till skillnad från dagens snabba digitala teknik var bildbehandling en mer omständlig procedur. Under den här perioden var sk blyteknik den vanliga tryckmetoden för böcker och tidningar. Textraderna göts upp spegelvända på bly-plattor och bilder överfördes till metallklichéer och placerades in i texten. Att framställa dessa klichéer gjordes genom en fotomekanisk reproduktionsmetod på särskilda sk klichéanstalter. En teckning kunde med hjälp av en speciell etsteknik lättare överföras till underlag för att tryckning. Tryckarna var samtidigt både etsare och tryckare.

Med en snabb penna kunde en tecknare fånga människor och miljöer med samma detaljrikedom som vilket fotografi som helst, men vägen från original till tryckunderlag var så mycket kortare.

Konstnär föregångare

En skånsk konstnär, Georg Lagerstedt, 1892–1982, var en föregångsman som reportageteknare innan fotografiet slog igenom. Samtiden var särskilt imponerad av hans förmåga att skildra idrott och sport. Lagerstedt kom från en liten by i Skåne, Agunnaryd, som också är känd för att vara Ingvar Kamprads hemby, och A:et i IKEA står för just Agunnaryd. Kreativt klimat i den byn tydligen.

Lagerstedt fick snart många efterföljare, där några illustrerade olika reportage och händelser medan andra specialiserade sig på idrott och sport. Senare kom ju också en särskild gren av tidningstecknandet, skämtteckningar, med sina särskilda företrädare, t ex Albert Engström, Torwald Gahlin och Paul Ströyer.

Många av tidningstecknarna var också utövande konstnärer vid sidan av tidningsarbetet.

Dator- och digitaltekniken har så småningom gjort den tidigare tekniken för framställning av tidningar helt ute och tidningstecknarna har liksom yrket typografer blivit mer eller mindre "arbetslösa". Numera ser man sällan tecknade bilder i tidningarna. Enda undantaget är rättsgångsreportage. Det är ju inte tillåtet att fotografera i rättssalen under pågående förhandling, varför teckningar är enda sättet att ge en miljöbild från en rättegång.

Sporttecknare blir superkändisar

Flera tecknare inom idrott och sport blev snabbt välkända. Många känner fortfarande igen namnen Rit-Ola, egentligen Jan-Erik Garland, Tecknar-Anders, egentligen Anders Andersö från Jämtland, Börje Dorch, Leendets Lind, egentligen Lars Lind, Charlie Bood med flera.

En tecknare som hade en alldeles speciell nisch var Bertil Almqvist, som under en tid hade en helsida till sitt förfogande i Aftonbladet med en tecknad veckokrönika under signaturen Bertila. Han är också skaparen av barnböckerna Barnen Hedenhös.

Rekordmagasinet unikt

En publikation som ända till sin nedläggning huvudsakligen hade tecknade illustrationer var Edvin Ahlqvists tidning Rekordmagasinet. Det de flesta kommer ihåg av Rekordmagasinet torde dock vara lagbilden på sista sidan som dock var ett foto, ofta en svartvit bild som färglagts efteråt. Det senare gjorde att det faktiskt var svårt att känna igen spelarna. Men i övrigt var det tecknat bildmaterial, både till de olika novellerna, vanligen skrivna av Per Stigman, och första sidan vilken som regel var ritad av Thord Lindberg. På näst sista sidan fanns en presentation av en idrottare med ett tecknat porträtt av idrottaren i fråga ritat av Gustaf Strömberg, se bild med Eje Lindström.

Alla tidningar med självaktning hade en tecknare

Härnösandsposten, HP, gavs ut mellan 1842 och 1951. 1951 slogs tidningen ihop med Örnsköldsviksposten och hette då Ångermanlands Nyheter. Under tiden i början av 1930-talet till början av 1950-talet, med uppehåll under andra världskriget, hade tidningen sin egen, Rit-Ola, tecknare av sporthändelser, Wille Oldenmark - född Olsson-. Under pseudonymen "Wille Olsson" och från mitten av 30-talet "O-mark" tecknade han händelser inom idrotten, men inte bara detta utan också mycket annat i tidningen. Tecknandet var ett extraknäck vid sidan av sitt arbete hos grosshandeln "Lilla Edets nederlag" i Härnösand.

Wille började teckna redan i de första klasserna i skolan, men att hjälpa tidningen med reportage började han med på gymnasiet. Han var sportintresserad och var i sin ungdom bandymålvakt i IF Älgarna. Dessutom provade han på att boxas.

Vi har, av en son till Wille, fått tillgång till ett antal bilder från Härnösandsposten år 1949 och några av dessa har vi valt ut för publicering.

Rekordmagasinet nr. 10 1960

Efter några intervjuer och studier av äldre reportage framgår det att det måste ha varit ett stressande jobb att efter ha gjort grovskisser på läktaren vid ett evenemang komma hem och slutjustera skisserna samt lägga till lite text innan det bar i väg till tryckeriet för att få med allt till måndagstidningen. Lite kunde förberedas hemma. I lagidrotterna fanns redan ansiktena klara och lagrade i skissblocken. Sedan gällde det att fylla på med resterande kroppsdelar och få till t.ex. en fotbollsspark.

Tekniken medförde att det oftast krävdes stort utrymme/flera spalter i tidningen för att man skulle se vad teckningarna föreställde.

Även Härnösands andra tidning Västernorrlands Allehanda, numera Tidningen Ångermanland, TÅ, hade sin egen tecknare, Sven Wallin, som dock inte sysslade sport, utan illustrerade mest allmänreportage både med interiör och exteriörmotiv. Han hade kollegor i de flesta av landets landsortstidningar. Deras teckningar från en stad eller bygd gavs också ofta ut i upptryckt form och såldes i mappar om 8–10 olika motiv och var en omtyckt julgåva.

Leif Thunman och Leif Bolin

Zamora mot Råå på Ängevallen i kväll

Blir det vackert väder i kväll, blir det säkert massinvastion till Ängevallen. RÅÅ ställer upp mot Algarna igen för att kompensera Algarna för det ekonomiska bakslag som vädrets makter åsamkade fredagsmatchen.

Råås fina fotboll är dragplåster nog, men vi undrar om inte Algarna har ett lika säkert dragplåster den här gången. »Zamora» Nyholm är hemma i stan på besök och har lovat medverka i kvällens match. Kjell Norberg och Bert Näslund kan nämligen inte komma loss från militärtjänsten. Kalle Hägglund ersätter Bert och på vilande Brunos plats hoppar »Bappo» in. Annars är Algarna ordinarie.

Råå kommer med samma lag som sist, vilket garanterar trevlig fotbollunderhållning på Ängevallen i kväll.

gångsrik stopper. Vänstersidan i anfallet var helt till sin fördel.

»Zamora» välkommen i fadershuset.

ker aldrig,
sta klubb i ÅM

t i Nyland blev en skral till-

Damsolo besegrade

BRÄNNAN - NORDINGRÅ - KRAMFORS

EN TREVLIG O. GEMYTLIG TILLSTÄLLNING

ALLAN RINGSTRÖM
VALSAR OM MED
SLÄGGAN

LÄNGDHOPPET.

-RESULTATMÄSSIGT FÖGA
MÄRKLIGT - VAR VÄRT
ETT EGET KAPITEL.
TRO INTE ATT KILLADNA
BÄR SIG ÅT SOM NÅR EN VANLIG
DÖDLIG SKALL SKUTTA ÖVER
ETT DIKE! NÄRÅ! VAR O.
EN HAR SIN EGEN PERSON:
LIGT PRÄGLADE STIL-
FULL AV FINESSER!

ARBMAN →
SNYGG PEND-
LING.

LILLBRORSAN

← ÅHMAN
SKULLE LE-
DIGT SLINKA
IGENOM ETT TUNNBAND.

ÅKE ULLSTEN
SÄREGEN ARM-
FÖRING.

"JOSSI" TYCKTES
SEGLA

UPPRÄTT ÖVER
GROPEN BUREN
AV EN VÄL DUM-
PAD BRÖST-
KORG.

ARNE ÅHMAN
SATTE IVÄG SOM ETT
SKENANDE LOKOMOTIV
PÅ SINA 300 M. I STAFETTEN
OCH HÖLL! OTROLIGT!

BERTIL JOHANSSON
PÅ VÄG MOT MÅLSNÖRET.

O-mar-k - 49

Elisabeth Leidinge är ett med svensk damfotboll

Hennes karriär sträcker sig över mer än ett halvsekel och omfattar hela den svenska och medelpadska damfotbollshistorien. Från den trevande starten med Kema Nords korplag i början av 1970-talet till dagens arbete med flicktalanger och Sundsvalls DFF. Däremellan ryms drygt 100 landskamper, ett otal mästerskapsmedaljer och en utmärkelse till världen bästa målvakt. Elisabeth Leidinge är ett med damfotboll.

Vi träffas en onsdagsförmiddag på NP3 Arena i Sundsvall. Elisabeth har just avslutat ett träningspass med spelare från fotbollsgymnasiet. Efter en del avslutande snack framför allt med målvakterna slår hon sig ner för en intervju. Hon dröjer ett ögonblick med svaret på min reflektion över de många åren inom fotbollen.

-Det har blivit mitt kall, konstaterar hon sedan. Det ger mig energi att vara på en fotbollsplan och det kommer jag nog alltid att känna. Tjejerna, ledarna, det blir ett team och ett sammanhang där man mår gott.

Talantutveckling har varit en stor del av Elisabeth Leidinges tränarkarriär. Här i samspråk med Ebba Larsson, fotbollsgymnasist, och duktig målvakt i Heffnersklubban.

Ändå är takten i engagemanget lite lägre nu. I mars i fjol lämnade hon jobbet som kanslist hos Sundsvalls DFF med pensionärens rätt. Men hon är fortfarande på plats på arenan som speaker ibland när laget har sina matcher. Hon är knuten till F17-landslaget. Och som sagt - en gång i veckan möter hon fotbollsgymnasisterna.

Fotbollsplanen i Svartvik

Det är organiserat, strukturerat och en intensitet som naturligtvis är långt ifrån när hon själv växte upp på Hemmanet i Svartvik söder om Sundsvall. Men fotbollsplanen fanns bara 25 meter bort från mormor och morfar och så snart hon hörde en boll studsa var hon iväg till planen.

- Vi var några tjejer som var med, men mest var det naturligtvis killar, minns hon. Och det var inga riktiga matcher, utan mer guld och silver och straffar.

Här tränade även Svartviks herrlag med Lennart Gäfvert som rutinerad målvakt. Elisabeth brukade hänga bakom målet och sprang och hämtade bollarna som inte alltid träffade målet. Till slut tog hon mod till sig och undrade om inte han kunde träna henne. För målvakt, det skulle hon bli.

-”Kan jag väl,” minns hon att han svarade, och berättar sedan att det blev en livslång relation som tränare och rådgivare, även när spelandet tog henne bort från Sundsvall.

Men så var det där att få igång ett lag och spela matcher. I början av 1971 tar Medelpads Fotbollförbund initiativet till seriespel för damer. Ett av de lag som deltar är Kemi Nord och dit lockas Elisabeth av ett par ledare i Stockvik.

-Vi spelade ju på skolan också och dom hade väl sett mig där och undrade om jag inte kunde komma att provträna med dom, berättar Elisabeth. Jag hade ännu inte fyllt femton, men dom kom om hämtade mig på moped till träningarna på Kusten.

Som 16-åring tog Elisabeth tillsammans med Agneta Hammarström kontakt med GIF Sundsvall och ville starta ett damlag. Intresset var måttligt men med Raymond Karlsson i spetsen gav man så småningom med sig.

Värvades till Jitex

- Jag var kvar där fram till 1978, berättar Elisabeth. Det var fina år. Massor av fina kamrater. Jag fick debutera i landslaget i en match mot Danmark på Åland som 17-åring. Och det är klart att träningen blev lite mer allvarlig. Men jag kände också att jag ville vidare och jag värvades till Jitex.

Övergången blev kontroversiell. Helt plötsligt ville Giffarna, som några år tidigare lite motvilligt sagt ja till damfotbollen, ha ordentligt betalt för sin målvakt. Utan pengar väntade ett års karens. Det hela löste sig till slut genom att en sponsor betalade 20 000 kr, men Elisabeth missade hela vårsäsongen 1979 på grund av tvisten.

-Tiden i Jitex var mina bästa fotbollsår. Det blev 13 år i Göteborg. Vi hade ett fantastiskt bra lag. Men visst fanns det också en liten oro inför flytten. Velade och var lite osäker innan det blev klart. Men allt föll på plats; fotbollen, jobbet, miljön.

EM-guld 1984 och VM-brons 1991

Meriterna kom snabbt. Redan första hösten tog laget SM-guld. Det blev ytterligare tre och lika många cupguld. Bofast i landslaget. Med två riktiga höjdpunkter. EM-guld 1984 och VM-brons 1991.

- EM-guldet är ett minne som etsat sig fast. Dels för att vi vann naturligtvis, men också för omständigheterna kring den avgörande matchen mot England. Det hela avgjordes på straffar på en mycket lerig planen i Luton utanför London. Jag tog två straffar och Pia Sundhage satte den avgörande.

Hissad av lagkamraterna efter EM-guldet 1984. Finalen mot England i Luton avgjordes på straffar. På en lerig plan knep Elisabeth Leidinge två straffar och Pia Sundhage slog in den avgörande för Sverige.

Ändå - trots att man fick nöja sig med brons - så har VM i Kina 1991 nog satt ännu starkare avtryck. Inte minst minns Elisabeth matchen mot Kina med 60 000 åskådare på plats och bronsmatchen där man slog Tyskland med 4-0.

Det skulle komma att bli nästan osannolika 112 landskamper för Elisabeth innan hon tackade för sig 1996. Då hade hon adderat fyra år av aktivt fotbollsspelande också hos Malmö FF.

- Till Malmö kom jag egentligen som målvaktstränare, men eftersom deras ordinarie målvakt i samma veva beslutat sig för att sluta så fick jag en fråga om jag inte kunde tänka mig stå.

Landskampsdebut vid 17 års ålder mot Danmark. Det skulle bli ytterligare 111 matcher i den blågula landslagsdräkten innan karriären var över för världens bästa målvakt.

I Malmö fortsatte hon som målvaktstränare och kanslist fram till 2007 då flyttlasset gick hem till Sundsvall igen. Det dröjde naturligtvis inte länge förrän SDFF hörde av sig om hennes tjänster.

-Jag lovade ingenting direkt, minns hon. Ville först veta vart klubben tagit vägen under de år jag varit borta. Däremot sa jag att ja kunde ta han om målvaktsträningen ett par gånger i veckan.

Det dröjde dock inte länge innan hon fanns fast förankrad i klubben som heltidsanställd kanslist. Ett jobb sidan av fotbollen har hon alltid haft. Sådana villkoren för damfotbollen varit i stort fram till nu.

-Jag fick faktiskt ett proffsanbud. 1987 från Napoli. Jag pratade med en agent, jag hade ingen egen, men kollade med en hos herrarna. ”Nja, Neapel, det är maffian, Camorran”, konstaterade han. Att åka dit själv det kändes väl sådär. Så det blev inget. Men det är inget jag sörjt över. Jag fick ett nytt bra jobb samma veva.

Villkoren för damfotbollen har förbättrats

Villkoren för damfotbollen har ändå förbättrats, menar Elisabeth. När hon började i landslaget så fick man ta tjänstledigt för att kunna vara med, utan ersättning från förbundet. Semesterdagarna försvann snabbt på det sättet. Till slut blev det ju ersättning.

-Fotbollen har gett mig så mycket mer än pengar, fortsätter hon, och lyfter fram alla den glädje och spontana upptåg i form av sång och teater som man ägnade sig åt, inte minst när man mötte motståndarlagan till bankett och trevligheter efter det att kampen på det gröna fältet var avslutad.

Kjell Carnbro

Många bollar, om än inte i luften. Elisabeth Leidinge poserar under en landslagssamling.

Korta fakta

- 22 år i landslaget.
- Utsedd till världens bästa målvakt.
- 112 landskamper.
- Diamantbollen 1991.
- Sex SM-guld, fyra i Jitex och två i Malmö, tre cupguld i Jitex.
- Invald i fotbollens Hall of Fame som fjärde svenska damfotbollsspelare. Före sig har hon Pia Sundhage, Anette Börjesson och Lena Videkull.
- Bästa spelare jag spelat med: Anette Börjesson, Lena Videkull, Pia Sundhage
- Bästa spelare jag mött: Michelle Akers, USA, och Linda Medalen, Norge.
- SDFF-spelare att minnas: Hanna Glas, Ida Brännström, Jenny Hjolman, Ellen Löfqvist.

Affischnamn i Sundsvalls fotbollsvärld. Vid NP3 Arena finns givetvis Elisabeth Leidinge presenterad med actionbild och meritförteckning.

Marcus Palmquist är utan tvekan den som tog beachvolleybollen till Härnösand.

Han var själv en habil spelare i Härnösands volleyboll-lag men valde ganska tidigt ledarskapet och var starkt drivande när beachvolleyboll fick starkt fäste i Härnösand – skicklig på att fånga spelare, publik, sponsorer och media.

Här berättar han själv om hur det var för nästan tre decennier sedan.

Marcus satte Härnös

SVERIGE-FRANKRIKE
Torsvik 1999
Mia Tvede och Jessica Engberg mot Anabelle Prawerman och Cécile Rigaux.

Härnö Beach Club grundades av HVK:s herrlag (inomhusvolleyboll) 1995.

Laget tog på sig att arrangera en deltävling i SM och inför det evenemanget bildades Härnö Beach Club.

Klubben inkluderade även en styrelse och medlemmar utanför volleybollen, vilket resulterade i ett starkt nätverk och gedigen kunskap.

Evenemanget blev så lyckat att Svenska Volleybollförbundet kontaktade Härnö Beach Club och erbjöd klubben att arrangera SM redan året därpå, 1996. Man använde de befintliga banorna på Smitingen samt byggde ut till totalt 12 banor, inklusive en centercourt med läktare för cirka 1 000 åskådare, restaurangtält, spelartält med mera.

I samband med evenemanget arrangerades flera kringaktiviteter, där bland annat en uppvisningsmatch med kända idrottsprofiler ex-vis hockeyspelare från Modo och NHL, som Peter Forsberg, Niklas Sundström, Petter Rönnqvist, samt skidåkaren Fredrik Nyberg med flera.

SM blev utsett till det bästa SM genom tiderna och anses fortfarande vara det, 25 år senare.

Klubben växte där även delar av HVK:s damlag och vardera juniorlag samt hel del utanför volleybollen blev medlemmar i

Härnö Beach Club.

Året efter (1997) arrangerades en landskamp mellan Sverige och Italien på Mellanholmen, med närmare 1 500 åskådare.

Arenan revs samma natt för att byggas upp på Smitingen, där SM-tävlingen hölls, med start dagen efter.

1998 arrangerades samma typ av evenemang, men denna gång en landskamp mellan Sverige och Brasilien, som då var världsettor och världsmästare med SVT Sport & Sveriges Radio på plats – 100 ideellt arbetande funktionärer!

Härnö Beach Club fortsatte att arrangera evenemang i Härnösand och andra delar i Sverige ex-vis Stockholm och Halmstad under tio år.

I Härnösand byggdes bland annat upp en stor arena på Torsvik med flera banor och en stor centercourt.

Klubben värvade många stora spelare, däribland Bengt "Bengan" Gustafsson, Sveriges bästa herrinomhusspelare genom tiderna.

Härnö Beach Club hade även både herr- och damlandslag som deltog i flera EM, VM samt OS i Sydney genom Simon Dahl och Björn Berg.

Härnö Beach Club är än idag den mest meriterade beachvolleybollklubben genom tiderna i Sverige.

SVERIGE-ÖSTERRIKE
Flerlandskamp Torsvik
Björn Berg/Simon Dahl, 1999.

Spelplanen är uppdelad i två planhalvor, var och en 8x8 meter. Lagen skiljs åt av ett nät. Man spelar på sand och sanddjupet bör vara minst 30 cm.

Nätets övre höjd är 2,43 m för herrar och 2,24 m för damer.

Ungdomar spelar på 2,00-2,35 m, beroende på ålder.

Nätet är 8,5 meter långt och 1 meter högt.

Linjerna som markerar spelplanen ska vara 5 cm breda.

Vid tävling ska det finnas en "fri zon" på minst 3 meter åt

alla håll och spelar man inomhus ska det vara fritt minst 7 meter uppåt.

En match i tävlingsammanhang spelas i bäst av tre set. Första och andra set spelas till 21 poäng och det eventuella tredje och avgörande skiljesetet spelas till 15 poäng.

Ett set måste alltid vinnas med två bollar (23-21, 28-26 etc.).

Man byter planhalva under matchen vid var sjunde spelade poäng – för att ingen ska få fördel av sol eller vind.

Beachvolleybollen föddes i USA under 1900-talet.

Till en början var det ett tidsfördriv i Kalifornien under 1920-talet i väntan på rätt vågor för surfarna på Kaliforniens stränder.

Först under 1930-talet bestämde man sig för att spela två mot två, tidigare hade man spelat enligt volleybollens vanliga sex-mot-sex bestämmelser.

Ungefär samtidigt som sporten fick sitt fäste i Kalifornien

Sand på beachvolley-kartan

SVERIGE-ÖSTERRIKE

Torsvik 1999

David Andersson och Per Magnusson.

TORSVIK 1998

Berg&Dahl mot
Magnusson/Andersson.

SVERIGE-BRASILLEN

Mellanholmen 1997

Tom Englén och Fredrik
"Figge" Peterson mot
Rogerio "Para" Ferreira och
Guilherme Marques.

TV4, SVT & SR på plats.

Fakta: Wikipedia
Foto: Örjan Leek

började man även spela beachvolley på Hawaii.

Surf-influenserna kan man se i sporten än idag.

Fram till 1970-talet var det en fritidssport men under 1970-talet tog sporten en mer kommersiell vändning och sponsorer började intressera sig. Det resulterade i en av de första tävlingarna med prispengar inom beachvolleyboll. Den hölls i San Diego, USA och efter detta följde flera i fotspåren.

Två år senare anordnades ett större mästerskap i USA som lockade mer än 30 000 besökare.

Det första SM-slutspelet spelas i Falkenberg 1978.

Beachvolleyboll har funnits vid olympiska spelen sedan 1996 i Atlanta och de första OS-gulden togs på damsidan av det brasilianska paret Jackie Silva och Sandra Pires medan herrguldets kammades hem av två av de största beachvolley-spelarna genom tiderna, Karch Kiraly och Kent Steffes.

Till OS kvalar de 24 högst rankade lagen in enligt Internationella Förbundets olympiska kvalifikationsturneringar.

I regel är dessa samma som FIVB World Tour-tävlingar och man samlar rankingpoäng på World Tour för att kvalificera sig till OS. Världnationen är garanterad ett lag i turneringen och ett land kan inte delta med mer än två lag i ett OS.

Sverige vann OS-guld i Paris 2024 med duon David Åhman och Jonatan Hellvig som vann finalen mot Tyskland med 2-0.

Triangeln – klassisk distriktsmatch i friidrott 1925-1999

av Johan Norberg

Triangeln var en distriktsmatch i södra Norrland som genomfördes i olika konstellationer från starten 1925 i Östersund till sista tävlingen i Örnsköldsvik 1999. Distriktsmatchen var lika gammal som Finnkampen där båda hade premiär 1925.

Det förekom även andra ”Triangelmatcher” i landet mellan distrikt. En näraliggande var den nordliga triangeln mellan Norrbotten, Västerbotten och Ångermanland som inleddes runt 1950 och genomfördes sista gången 1962. Den behandlas inte här. En annan distriktsmatch var Norrlandscupen mellan de sju norrlandsdistrikten 1973-1986 med en deltagare per distrikt och gren. En ungdomstriangel mellan Medelpad, Hälsingland och Jämtland-Härjedalen fanns också 1965-1974. Även distriktsmatcher mellan två distrikt förekom i landet i övrigt liksom dam- och ungdomsmatcher.

På slutet av 90-talet var Triangeln troligen den äldsta och sista seniordistriktsmatchen i landet. Triangeln liksom andra distriktsmatcher upphörde till stor del av ekonomiska skäl då distriktsbidragen minskade eller upphörde. Då fick klubbarna betala istället för distriktet. Vidare minskade intresset från aktiva ifrån att det ibland var stor konkurrens om platserna så att uttagningstävlingar behövdes till att man måste jaga aktiva till vissa grenar. Minskat antal aktiva i vissa grenar var också ett problem. Här hade Jämtland-Härjedalen på 60-talet ett lyckat initiativ med en hinderpropaganda med 1500 m hinder och 3000 m hinder för att locka flera löpare att prova hinder. Även i andra grenar förekom propagandatävlingar för att öka de aktivas intresse. En bred verksamhet med många aktiva i olika grenar är en förutsättning för starka distriktslag.

Premiären var i Östersund den 6 september 1925 mellan de tre distrikten Jämtland-Härjedalen, Hälsingland och Västernorrland. Löpgrenarna var 100, 400, 1500 och 5000 meter samt 110 m häck. 4x100 meter var stafettgrenen. Teknikgrenarna var spjut, kula och diskus samt höjd, längd och stav. Naturligtvis var det på den tiden enbart en herrkamp där de främsta ifrån respektive distrikt räknades i poängstriden. Två man per gren och distrikt men de första åren kunde man starta med fler än två man. Damgrenar kom inte förrän på 1950-talet.

De första åren 1925-1936

Premiären för den nya landskapsmatchen Triangeln 1925 blev lyckad med stort intresse från de aktiva och lokaltidningar samt mycket publik på Hofvallen i Östersund. Det blev en jämn och spännande kamp som hemmalaget vann med 38 poäng före Västernorrland 37 och Hälsingland 34. Tävlingen inleddes högtidligt med inmarsch av lagen med fanbärare och en handfull lagrepresentanter. Så såg det ut från 1925 ända till slutet 1999.

En lagtävling som Triangeln innebar att många deltagare fick delta inte bara på sin specialgren, utan även på mer ovana grenar. Det betydde större deltagande på lite smalare grenar som häck- och hinderlöpning, stavhopp med mera som många fler är kapabla att delta i om de bara provar på. En hel del aktiva gillade utmaningen att delta i andra grenar förutom huvudgrenen. Sena återbud och skador medförde att lagledning och aktiva fick vara flexibla för att fylla luckor i laget.

Under decennierna har åtskilliga storstjärnor deltagit i Triangeln. I den första perioden 1925-1936 lägger vi märke till bland andra följande som nådde långt: Ivar Sahlin, IFK Sundsvall, tresteg mm, OS 1924 (4:e) och 1928 (8:e), Olle Hallberg, IF Castor, längd, OS 1928 (10:e), Åke Ödmark, IFK Strömsund, höjd, OS 1936 (12:e), Henry Jonsson, Kälarne IF, 5000 m, brons OS 1936 (då tävlande för Hellas). Andra framstående deltagare med SM-medaljer var bland andra medeldistansaren Gunnar Sjögren, IFK Sundsvall, mångkamparen Pontus Lindberg, IFK Sundsvall, sprintern Osten Sandström, IFK Sundsvall och höjdhopparen Anton Bolinder, Åsarna (SM-silver 1934).

Ivar Sahlin

Under dessa år var Jämtland-Härjedalen starkast med åtta segrar, Västernorrland fyra segrar medan Hälsingland som bäst nådde två andraplatser.

Omstart för Triangeln – Medelpad ”ersätter” Västernorrland

I den andra perioden från 1938 sedan Medelpad ersatte Västernorrland var 40-talet en storhetstid för friidrotten med stor tävlingsaktivitet i många civila och även militära föreningar. Nu hade Hälsingland ryckt upp sig och tog sina första segrar 1938-39. Kända deltagare här var bland andra Gunder Hägg, Kälarne IK, Anton Bolinder, IFK Östersund, EM-guld i höjd 1946, Pelle Eriksson, tiokampare i Arbrå IK, OS-sjuva 1948, Anders Melin, IFK Sundsvall/Matfors IF, OS-tolva i maraton 1948, hinderlöparen Erik Nilsson, IFK Sundsvall, OS 1952 och Rune Öhman, IFK Sundsvall, SM-silver 400 m häck (1940).

1950-talet dominerades av Hälsingland, medan Jämtland-Härjedalen var starkast på 60-talet. Medelpad vann tre år i rad 1965-1967. Här lägger vi märke till löpartrion från IFK Sundsvall, Sven-Olov Larsson (OS 5000 m 1964), Ove Karlsson, landslagsman och Anne-Marie Nenzell (OS 1500 m 1972). Den främsta profilen var nog Birger Asplund, IF Castor, med 15 raka SM-guld i slägga 1954-1968. Spjutkastaren Lauri Koski-Vähälä, Castor, kastade 1974 som bäst 85.88 med gamla spjutet, och blev EM-åtta samma år. En stor poängplockare för jämtarna på 60-talet var Trångsvikens Lennart Bring, tiokampare och landslagsman på 400 meter häck.

S O Larsson med nummer 103 på tröjan

En annan känd profil var kulstötaren Tage Påhlsson i Ånge som representerade Ånge SK, IF Castor och Lycksele IF under sin karriär på 60- och 70-talet. Ett tag hade han distriktsrekord i kula i tre distrikt, Medelpad, Jämtland-Härjedalen och Västerbotten.

Tage arbetade vid Posten och var förutom aktiv och idrottsledare även kommunpolitiker i Ånge samt var riksdagsman för centern 1991-1994.

Ove Karlsson (nummer 47)

Anne-Marie Nenzell

Birger Asplund

Torbjörn "Grycksboexpressen" Eriksson

Hälsingland dominerar

Från 1975 till 1989 dominerade Hälsingland och vann samtliga Trianglar de deltog i, liksom 1991 och 1994. Kända deltagare efter 1970 var från Hälsingland bland andra Eva Olsson, Delsbo, i medeldistans men främst känd som längdskidåkare med tre OS 1972-1980, Frida Johansson, Ljusdal, 400 m häck och VM-semifinalist 1991 och 1993, Tomas Eriksson, Arbrå, främst höjdhoppare (232) och OS-start 1984 och Göran Svensson, Söderhamn, landslagsman i diskus. Det mest kända namnet från Medelpad var Torbjörn Eriksson, Sundsvalls FI (bland annat brons vid inne-EM 1996 på 200 m) som deltog 1993-1995, inte bara i sprintgrenar utan han hoppade även längd och stav! Från Jämtland-Härjedalen kan exempelvis nämnas Fredrik Lindberg, ÖGIF, landslagsman i häcklöpning och medeldistansaren Jan Persson, Trångsviken, senare Mälarhöjden, med 3,37.55 som personrekord på 1500 m från Bisletgalan samt VM-start samma år.

De sista åren 1996-1999: Ångermanland ersatte Jämtland-Härjedalen

När Jämtland-Härjedalen hoppade av Triangeln efter sin storseger på hemmaplan 1995, återstod Medelpad och Hälsingland. Den ekonomiska baksmällan efter VM i Göteborg 1995 innebar ett stålbad för Svenska Friidrottsförbundet. Distriktsbidragen drogs in och innebar att eventuella distriktsmatcher måste finansieras på annat sätt eller upphöra.

På initiativ av Olle Arvidsson i Hälsingland tillfrågades Ångermanland om att ersätta Jämtland-Härjedalen i en endagsmatch med reducerat löpprogram men hela teknikgrensprogrammet. Ångermanland tackade ja och den 2 juni 1996 i Härnösand blev det dags för den nya versionen av Triangeln. Hälsingland vann överlägset med 253 poäng före Medelpad 169 och Ångermanland 141. Hälsingland vann även de följande åren överlägset med Medelpad som tvåa förutom i Sundsvall 1998 då Ångermanland efter en stark kämpainsats lyckades besegra Medelpad. Där blev det trassel innan tävlingsstarten då Ångermanlands buss från Ö-vik gick sönder. Dessutom var eltidtagaren Christian Johansson med eltidtagningsutrustning också med på bussen. Då Ö-viksbussen till slut kom fram fick starten skjutas upp så att Christian inte utan besvär kunde rigga eltiden innan tävlingstart på Baldershovs IP.

Flera deltagare under dessa år gjorde en och annan landskamp. Madeleine Svensson, Forsmo, tidigare elitgångare i världseliten fick göra en Finnkamp på 5000 meter. Lillebror Peder Svensson fick liksom Tomas Andersson i Vingarna också göra en Finnkamp på 5000 meter 1997. Ulrika Mähler från Brännan blev fyra på Finnkampen 5000 m år 2000. Eva-Britt Karlsson, Sundsvalls Friidrottsförening, gjorde också en Finnkamp, 10 000 meter 1999. Björn Bergström, Vingarna, deltog också i Triangeln. Han blev juniorlandslagsman på 5000 meter 1998 jämte sin tvillingbror Johan.

En annan bekant i Ångermanlands lag, Anders Svanholm i Brännan, fick göra två ungdomsfinnkamper på 400 meter. Anders är numera mer känd som förbundsstyrelseledamot i Svenska Friidrottsförbundet. Söderhamns IF är moderföreningen för en styrelsekollega till Anders, Ulrika Johansson, numera Pizzighello och Växjöbo. Hon var 400-häcklöpare som senare vann SM-guld men hade tidigare tävlat i Triangeln. En som gjorde många landskamper samt även satte svenskt rekord 1999 med det nya spjutet var Annika Pettersson från Edsbyn. Efter 1999 blev det ingen fortsättning eftersom det inte fanns intresse från alla distrikt att delta och därmed inget 75-årsjubileum år 2000. 2025 är det 100 år sedan den första Triangelmatchen i Sundsvall 1925.

Johan Norberg, Östersund

Deltagare 1984, 1988-1999 i Medelpads lag. Lagledare 1994-1999. Två individuella guld (1500 m och 3000 m hinder) och ett stafettguld (svensk stafett) som bästa placeringar. 13 Triangelmatcher, sprungit alla distanser för laget från 100 m till 5000 m samt 3000 m hinder och 400 m häck.

Faktaruta i korthet

Deltagande lag:

1925-1936: Jämtland-Härjedalen, Hälsingland och Västernorrland.

1937: Uppehåll eftersom Västernorrlands distrikt uppdelades i Medelpad respektive Ångermanland.

1938- 1978: Medelpad, Hälsingland och Jämtland-Härjedalen.

1979-1980: Hälsingland, Jämtland-Härjedalen och Medelpad-Ångermanland.

1981-1983: Medelpad, Jämtland-Härjedalen och Ångermanland.

1984-1985: Medelpad, Hälsingland och Jämtland-Härjedalen.

1986: Uppehåll.

1987-1995: Medelpad, Hälsingland och Jämtland-Härjedalen.

1996-1999: Medelpad, Hälsingland och Ångermanland.

Endagsmatch med följande grenar 1925-1936:

100, 400, 1500, 5000 m, 110 m häck, stafett 4x100 m*, kula, diskus, spjut, höjd, stav och längd. * svensk stafett 1000 m (100-200-300-400), 1928-1936.

1938-1947: Samma grenar och upplägg men släggkastning tillkommer 1938 och 3000 m hinder år 1944.

Tvådagarsmatch från 1948 – damerna officiellt med från 1957

1948-1995: Tvådagarsmatch där trestegshoppning och 400 m häck tillkommer samt stafett respektive dag med både 4x100 m och svensk stafett. Detta är det klassiska upplägget för Triangeln som förekom de flesta åren.

1990-1991 samt 1996-1999 genomfördes distriktsmatchen av kostnadsskäl som en endagsmatch med reducerade dagsprogram.

1952-1956: Damgrenar 100 m, längdhopp och slungboll vilka inte räknades med i poängställningen.

1957-1974: Separat dammatch. Första året 100 m, höjd, kula samt stafett 4x80 m.

Därefter växte grenprogrammet successivt för att 1974 omfatta, 100, 200, 400, 800 och 1500 m, 100 och 400 m häck, längd och höjd, kula, diskus, spjut samt 4x100 m och svensk stafett.

1975-1999: Gemensam match. 3000 m för damer tillkom 1990, 1997-1999 utbytt mot 5000 m. Tresteg infördes 1991, stav och slägg 1995.

Totalt 73 distriktsmatcher – endast Medelpad med alla år

Medelpad 73

Hälsingland 70

Jämtland-Härjedalen 69

Ångermanland 21

Hälsingland flest segrar i Triangeln

Triangelmatchen för herrar arrangerades 49 gånger och dammatchen 18 gånger.

Jämtland-Härjedalen vann herrmatchen 24,5 gånger, Hälsingland 16,5 samt Medelpad/ Västernorrland 8 gånger. Dammatchen vanns 7.5 gånger av Jämtland-Härjedalen, 6.5 av Hälsingland samt 4 gånger av Medelpad. "Halvorna" innebar delade segrar.

Triangelmatchen för både herrar och damer 1975-1999 dominerades av Hälsingland med 17 segrar före Jämtland-Härjedalen sex och Medelpad en seger.

Kuriosa:

Medföljande ledare och tränare har också fått hoppa in i sina lag för att ta en och annan poäng. Thord-Eric Nilsson, legendarisk sportchef på Östersunds-Posten fick flera gånger delta i släggkastning under 60- och 70-talet där han ibland besegrade någon medtävlare. Ronald Sundberg, demontränare för bland andra S-O Larsson och Anne-Marie Nenzell, deltog också i slägga på 60-talet för Medelpad. Båda höll sig under 30 meter. Mångsidige Olle Arvidsson, legendarisk friidrottsledare i Hälsingland fick göra inhopps i lopp- och teknikkrenar vid ett par tillfällen.

1978 i Timrå var det stor ålderskillnad mellan äldste och yngste deltagare vid Triangeln. Äldst var Bror Olofsson, 60 år, i Jämtland-Härjedalens lag. Han satte personrekord med goda 39.80 och blev trea i släggtävlingen. Yngst var Per Jutterström för Medelpad, 11 år, som sprang 1500 meter på 6.33.0, 2 minuter efter näst siste man. Sundsvalls Tidning konstaterade att Per nog gjorde sitt bästa, men att Medelpads lagledning borde väl ha hittat någon starkare andreman på hemmaplan än en 11-åring! Per som varit engagerad inom friidrotten i över 30 år, är för närvarande ordförande i det nya Södra Norrlands Friidrottsförbund.

Vid Triangeln 1985 i Östersund fungerade inte den inspelade musiken till inmarschen. Men en rådig och sångkunnig ledare i Jämtland-Härjedalen, Sten Elgelid, tog mikrofonen och sjöng/nyttade så att det blev en värdig inmarsch.

Nyhetsprofilen och journalisten Staffan Sandelin, känd från radio och TV, Mittnytt, TV4 med mera hade sporadiskt varit med i Brännan i början av 60-talet. Han deltog i stavhopp för Ångermanland som 52-åring i Härnösand 1996. Jag hade tipsat Mats Höglund före tävlingen om att Staffan skulle kunna vara stavhoppfunktionär. När jag tittade till stavhoppet under tävlingsdagen såg jag Staffan i träningsoverall sittande vid stavhoppet. – Är du funktionär, frågade jag. – Nej, jag har tävlat, svarade han.

Han gjorde två hopp, ett på 240 som fyra av de sex tävlande hoppade på. Nästa höjd 260 tog han i första försöket medan övriga tre rev ut sig. De två kvarvarande hälsingarna hoppade 350 så Staffan tog en bronsplacering för Ångermanland med sina 260. Staffans far, Holger Sandelin vann stavhoppet i Triangeln 1927 i Jämtland-Härjedalens lag.

LAGRESULTAT 1925-1999

TRIANGELN HERRAR 1925-1974

		H	J/H	V
1925	Östersund	34	38	37
1926	Sundsvall	39	49	28
1927	Hudiksvall	25	52	42
1928	Östersund	26	52	39
1929	Sundsvall	16	49	51
1930	Forsa	32	50	37
1931	Östersund	34	44	41
1932	Sundsvall	70	72	102
1933	Söderhamn	75	89	78
1934	Östersund	64	87	91
1935	Sundsvall	65.5	88	89.5
1936	Bollnäs	73	96	71
		555.5	766	706.5

		H	J/H	M
1938	Östersund	91	83	90
1939	Sundsvall	91?	83?	90?
1940	Ljusdal	83	101	80
1941	Östersund	91	99.5	73.5
1942	Sundsvall	94	94.5	75.5
1943	Söderhamn	95	89	80
1944	Östersund	111	107	65
1945	Sundsvall	103.5	103.5	78
1946	Hudiksvall	88	97	100
1947	Östersund	100	109	76
1948	Sundsvall	142.5	120	106.5
1949	Bollnäs	138.5	137.5	89
1950	Östersund	133	134	93
1951	Sundsvall	141	152	75
1952	Ljusdal	143.5	141	85.5

		H	J/H	V
1953	Östersund	156	119	92
1954	Sundsvall	131.5	123	125.5
1955	Söderhamn	135	122	123
1956	Östersund	156	99.5	123.5
1957	Sundsvall	151	92	136
1958	Hudiksvall	143	112.5	124.5
1959	Östersund	131	138	110
1960	Sundsvall	142	128	125
1961	Hudiksvall	125	157	111
1962	Östersund	133.5	144	120.5
1963	Timrå	140.5	119.5	137
1964	Hudiksvall	110.5	146.5	141
1965	Östersund	132	118	148
1966	Timrå	124	122	152
1967	Ljusdal	139	117	141
1968	Östersund	124	160.5	112.5
1969	Timrå	135	140	120
1970	Söderhamn	175.5	109	113.5
1971	Östersund	139	155	104
1972	Timrå	151	153	96
1973	Söderhamn	132	166.5	101
1974	Östersund	161	156	77
		4562.5	4711	3891.5

TRIANGELN DAMER 1957-1974

		H	JH	M
1957	Sundsvall	25	35	15
1958	Hudiksvall	29	29	17
1959	Östersund	36	21.5	35.5
1960	Sundsvall	29	44	26
1961	Hudiksvall	29	41	30
1962	Östersund	36	38.5	23.5
1963	Timrå	37	40	23
1964	Hudiksvall	72.5	60	33.5
1965	Östersund	71	44	51
1966	Timrå	76	45	70
1967	Ljusdal	62	38	85
1968	Östersund	57	43	86
1969	Timrå	89	60	79
1970	Söderhamn	84	79	91
1971	Östersund	68	113	94
1972	Timrå	100	90	101
1973	Söderhamn	103.5	92	91.5
1974	Östersund	102	113	70
		1106	1025	1022

TRIANGELN HERRAR OCH DAMER 1975-1978

		H	JH	M
1975	Timrå	251	205	229
1976	Söderhamn	260.5	260	182
1977	Östersund	257	248	182
1978	Timrå	290	215	182

TRIANGELN 1979-1995

		H	J/H	M/Å
1979	Hudiksvall	255	234	198
1980	Östersund	271	211.5	204.5
		J/H	M	Å
1981	Sollefteå	248.5	216.5	223
1982	Östersund	256	227.5	188.5
1983	Sundsvall	265	244	174
		H	J/H	M
1984	Ljusdal	281	154	237
1985	Östersund	287.5	204	194.5
1986	-	-	-	-
1987	Sundsvall	243.5	186	232.5
1988	Hudiksvall	270.5	194	215
1989	Timrå	271	181	227
1990	Östersund	94	139	101
1991	Bollnäs	157	110	112
1992	Östersund	208.5	276.5	239
1993	Sundsvall	234	218	276
1994	Ljusdal	283	222	219
1995	Krokom	252	340	155
		2582	2184.5	2208

Staffan Sandelin idag, t.h., här tillsammans med sin spelpartner Sture Henningsson i måttligt framgångsrika golf laget Team Victory.

Staffan deltog i triangelmatchen för Ångermanland 1996 i stavhopp, 52 år gammal och tog en hedrande tredjeplats.

1996-1999

		H	M	Å
1996	Härnösand	253	169	141
1997	Hudiksvall	238	176	133
1998	Sundsvall	214.5	176	184.5
1999	Örnsköldsvik	212	171	163

Junsele IF:s historia i klippböcker - utställning

Årets hemvändardagar i Junsele genomfördes under tiden 15 - 19 juli. Under dessa dagar ställde Lasse Strömberg ut sina många klippböcker om Junsele IF:s verksamhet under många år och fotopärmar med bilder från det årliga Junsele-lägret.

Detta skedde i Forums danssalong. Lasse spelade även upp flera videoinspelningar.

Särskilt uppskattades en inspelning från en träff 2011 med ett 70-tal gamla fotbollsspelare, vilka var och en berättade något från sin tid i föreningen.

Lasse Strömberg, järnhandlarens grabb, är född och uppvuxen i Junsele. Han spelade fotboll och ishockey för Junsele IF. 1973 lämnade han orten och bor sedan många år i Bålsta. Engagemanget för Junsele och idrottsföreningen har han dock aldrig släppt.

Materialet till klippböckerna är dels gamla tidningar, som vänner genom åren samlat för hans räkning, dels de filmade tidningar, som finns på Härnösands bibliotek.

Lasse är också starkt engagerad i Junselelägret, där närmare 300 ungdomar och ett 40-tal ledare samlas för att träna fotboll och umgås.

Sedan 1962 har Lasse deltagit i alla läger, det första som deltagare och resten som ledare.

Bertil Astby

Lasse Strömberg

Här syns klippböcker och fotopärmar: på de främre borden klippböckerna om Junsele IF och på de bakre pärmar med bilder från Junselelägret genom åren. T.ex. finns lagbilder på alla deltagare i lägret sedan 1983.

Jonas Eriksson - Ögonblick som skakade fotbollen

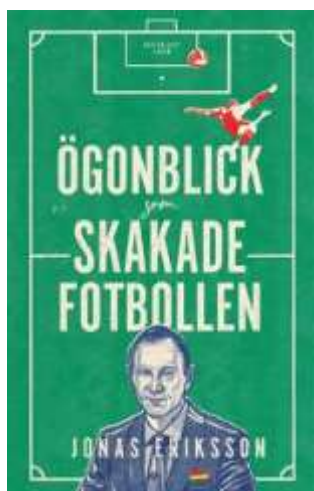
Den här boken är skriven för alla som vill lära sig litet mer om fotboll, om händelser på planen men också om en resa i fotbollens historia och om dem som format dagens fotboll. Författaren är ju en superkändis på området med 1500 dömda matcher, varav 340 i Allsvenskan och 47 i Champions League. Han har varit med om en del på planen, och det har gjort att han börjat läsa in sig på händelser på planen och historierna bakom. Och resultatet har blivit 17 jätteintressanta kapitel om händelser i fotbollens mångfacetterade värld. Det spelar ingen roll vilket kapitel du hamnar i, det är lika spännande, informationsrikt och tankeväckande överallt.

Hur var det med Maradona och "Guds hand" i kvartsfinalen mot England 1986? Och vilka såg egentligen Zidanes skallning 2006 i finalen mot Italien? Och vem har hört talas om domaren Ken Aston som bland annat kom på gula/röda korten vid trafikljuset på Kensington High Street i London? Och när började pengarna ta över (Abramovitj Chelsea 2004; 1,7 miljarder kronor)?

Hur tog damerna kommandot? Vilken var världens tråkigaste match? Kommer linjemännen att försvinna? Varför tog man bort "golden goal"? Kommer offsidan att närma sig ishockeyns med en fot kvar på linjen? Och VAR? Är den fotbollens tre mest hatade bokstäver? När är den försvarbar, och i vilka lägen kan den skippas? Hur trixas det med tilläggsstunden?

Det här är den bästa idrottsbok jag läst på flera år, och det beror på att den både berättar och belyser fotbollen idag samtidigt som den ger bakgrunderna. Det här kan bli en klassiker. Och den kostar mindre än den köttträtt du äter på krogen under 20 minuter. Valet är enkelt, tycker jag.

Gunnar Åsard

Olof Lundh – Templet i öknen. Så köpte Qatar världens största sport.

Inför fotbolls-VM gav Olof Lundh ut rubricerade bok som var en rätt skrämmande bild av hur det gick till när Qatar tilldelades VM 2022. Efter VM har boken givits ut som pocket med två nya kapitel med reflektioner och några funderingar kring vart fotbollen är på väg.

Lundh redovisar också hur några av arabländerna, eller snarare obegripligt förmögna emirer satsar på att bygga organisationer med flera lag i olika länder och med spelare som formellt värvas till andra lag, men som egentligen flyttas mellan olika lag i organisationen. Man köper sig till framgång på ett, i mitt tycke, osmakligt sätt. Det är en verklighet som är så långt ifrån den svenska modellen av idrott grundad på folkrörelseideal och demokrati.

Lundh pekar också på att flera idrotter kan "drabbas" av arabländernas metod. Ett exempel som han redovisar är följande. Inför handbolls-VM 2015 valde Qatar att utnyttja att det räckte med en karantän på tre år för att byta landslag. Det kom spelare från sex olika länder, däribland Spanien och Frankrike, som fyllde upp den qatariska truppen, där bara fyra spelare var inhemska och ingen av dem framträdande.

Att elitidrott numera är en del av underhållningsindustrin eller kanske man hellre ska säga den internationella finansvärlden är helt klart. Marknadsekonomin styr ju helt klart löner och annat inom elitidrotten. Den som betalar bäst får de bästa spelarna och de största mästerskapen. Men varför betalar man FIFA-basen Infantini 30 miljoner kr i årslön? Hade man inte fått någon som var lika bra för 15 miljoner? Han gjorde ju näst intill vad som helst, både lagligt och olagligt, för att få jobbet. Där fungerade inte marknadsekonomin.

För den som vill se vart vi är på väg med vår idrott ger Lundhs bok en mycket bra men skrämmande bild av färdriktningen, inte bara för fotbollen utan alla sporter med stort publikintresse.

Leif Bolin

Leif Thunman - Jag är född in i idrotten

Jag är född in i idrotten. Något jag blev varse efter många år i idrottens tjänst.

Medlem i en idrottsförening blev jag i 10-årsåldern. Ideell ledare inom idrotten har jag varit sedan 1979. Uppdrag har jag eller har jag haft på lokal nivå i en förening, inom distriktet/regionen och på riksnivå.

Erfarenhet som utövare, under ungdomsåren, har jag främst från friidrott och skytte men jag har prövat på de flesta av våra idrotter. Motionär har jag varit, inte bara på årsmöten, utan också i skid- och löparspår och på andra arenor.

Hur är det då med födseln in i idrotten? Jag är född på Allmänna BB i Stockholm. Innan det blev aktuellt att ta emot nya barn användes lokalerna för att härbärgera deltagare vid sommarolympiaden 1912. Sedermera blev lokalerna en bas för all idrott i Sverige då kanslier för Riksidrottsförbundet, - RF-, SISU Idrottsutbildarna, - SISU-, och de flesta Specialidrottsförbunden, -SF-, hyrde in sig där. Mina uppdrag gjorde att det blev flera resor till lokalerna. Dock kände jag inte igen mig från födelsen år 1942.

Mitt stora intresse för idrotten har också medfört att jag, som åskådare, varit på många arrangemang, allt från den lilla föreningstävlingen till Olympiska Spelen, OS.

Författaren Ivar Lo-Johansson skrev 1931 en roman med titeln "Jag tvivlar på idrotten" där han kritiserar idrottsrörelsen, en kritik som på många sätt var före sin tid. Han tog bland annat upp kommersialisering, aggressiva åskådare, ledarfrågan, folkhälsan och dopning.

Jag vill inte påstå att jag tvivlar på idrotten, speciellt inte efter den folkfest vi tagit del av i Paris under OS, men jag undrar vart idrotten är på väg.

Det är dyrt att utöva idrott och att se på idrott. Ivar Lo såg att det är en ekonomisk fråga att idrotta och så har det nu blivit. I föreningarna har ekonomin fått en allt större betydelse. Övergångssummor av astronomiska belopp, närmare 3 miljarder kronor förekommer inom fotbollen och den högst betalade spelaren idag, Christian Ronaldo, tjänar lika mycket per år. Shejkerna i Saudiarabien betalar och andra klubbar tvingas följa med i konkurrensen.

Inom golfen signeras kontrakt i samma storleksordning. Även inom fotboll och ishockey i Sverige börjar beloppen bli stora. Ända ner i lägre divisioner spenderas mycket pengar på spelarsättningar. Arenorna måste fyllas för att få intäkter, entréavgifterna höjs till orimliga nivåer, vilket medför att alla inte kan ta del av idrotten. Alla klubbar klarar inte att få intäkter som täcker kostnaderna utan konkurser blir följden, ibland efter ekonomisk dopning.

Det statliga stödet till idrotten måste höjas. Kostnadsökningar har urholkat idrottens grundstöd.

Oljeländerna, där ofta de mänskliga rättigheterna ifrågasätts, kan betala hur mycket som helst, vilket gäller även för de stora evenemangen som följaktligen förläggs dit.

Spelbolagen lever på idrotten. Vi kan spela på alla handa resultat från de flesta idrotter. Kolla får ni se, det är otroligt. Visserligen kommer en del pengar till idrotten ifrån bolagen, men åtminstone ibland, är det många negativa följder av spelandet.

En annan utveckling i anslutning till idrottsevenemangen är säkerhetsfrågan. I Paris uppgavs det ha varit 40 000 franska poliser och 20 000 soldater inblandade. Bistånd av personal kom från hela Europa. Är detta rimligt? Visst måste man skydda infrastrukturen och försöka hindra eventuella incidenter, men vad kostar deltagande av 60 000 personer. Dra ner på arrangemangens storlek?

I sin bok målar Ivar Lo upp en aggressiv stämning på åskådarläktaren och tvekar inte att kalla åskådarna för djur. I Sverige har vi en stigande frekvens av supporters som blandar ihop våld och idrott (främst inom fotboll). Åskådarna visiteras och ändå så förekommer våld och inkastning av fyrverkeripjäser och andra föremål. Förekomsten av huli-ganer medför ökade kostnader för klubbarna och minskade biljettintäkter. Många familjer vågar inte ta sig till arenorna. Vi måste motverka brottslighet i samband med idrottsevenemangen.

Så mycket elitidrott fanns det inte på 1930-talet. Ville man delta på större tävlingar så var det få, ofta välbeställda herrar, som deltog på uttagnings-tävlingar. Idag har Centrum för idrottsforskning analyserat förutsättningarna för att bedriva en konkurrenskraftig elitidrott. Man förutspår att vägen till världstoppen kommer att bli allt längre för svenska elitidrottare. Många olympier vittnar om hur tufft det är att få ekonomin att gå ihop och att man lever på bidrag från nära och kära. Man saknar elitidrottscentra/prestationsmiljöer där alla från olika sporter kan träna och utbildas.

Den ideella ledaren är helt avgörande för idrotten. Det ideella ledarskapet i Norden är unikt. I Sverige har vi närmare 850 000 ledare i våra 18 400 föreningar. Att rekrytera och att sedan behålla ledarna är av största betydelse. Utbildning krävs i stor omfattning och det gäller att kontrollera de som vill bli ledare, alla vill inte anpassa sig inte till den demokratisk organisation vi ska ha. När ni söker ledare missa inte att ta del av alla pensionärers erfarenheter och kunskap.

Folkhälsa och dopning berörde Ivar Lo också och förutsåg än värre tider. Han fick rätt vad gäller dopning. Att idrotta skulle medföra en sämre hälsa och "fördumma" det uppväxande släktet. Författaren har haft rätt i sina förutsägelser på alla punkter utom gällande folkhälsan. Det är väl idag få personer som inte medger att vi får en bättre folkhälsa, även om det finns undantag, om vi idrottar/motionerar på lagom nivå.

Att Ivar Lo fick rätt i det mesta för nästan 100 år sedan och att "kritiken" fortfarande är aktuell är inget gott betyg till samhället och idrotten. Idrotten står inför stora utmaningar.

Avslutningsvis. Vilka är utmaningarna inom idrotten i Västernorrland med sina 590 föreningar från 66 olika idrotter och med minst 20 000 idrottsledare? Naturligtvis har utvecklingen av idrotten varit densamma som ovan och utmaningarna desamma. Mer specifikt kan för vårt distrikt, utöver folkbildnings- och utbildningsverksamheten nämnas följande tre områden: rekrytering av barn, ungdomar och ledare samt jobba för att de stannar kvar inom idrotten, inkluderande idrott (satsa på områden med socioekonomiska utmaningar, glesbygd, funktionsnedsatta personer och äldre) samt att fortsätta dialogen mellan RF-SISU, politiker och intresseorganisationer om idrottens plats i samhället.

Vi ses på arenor eller i styrelserummen för att med gemensamma krafter motverka den negativa utvecklingen inom idrotten och skapa den idrott vi önskar och älskar. Vi vill ha "Idrott för alla – hela livet" och ingen ska behöva tvivla på idrotten.

Leif Thunman

Medverkande i detta nummer:

Bertil Astby – Tidigare ordförande i VIHS. Idrottslig bakgrund som ishockey- och fotbollsspelare i IF Älgarna och Gävle GIK/Gefle IF.

Kjell Carnbro – Journalist och tidigare chefredaktör för Norra Sveriges Affärer och Företag och Sundsvalls Tidning med flera andra tidningar. Aktiv som ledare i Alnö IF.

Örjan Leek – Fotograf med företaget Profilbild i Härnösand. Innehavare av ett stort bildarkiv med bland annat idrottsbilder. Tidigare aktiv friidrottare.

Anette Norberg - Ordförande i VIHS, Curlingspelare, bott i Stockholm i 35 år, numera i Härnösand, 2 OS guld, 3 VM guld och 7 EM guld i curling, styrelseledamot SOK 2015–2023.

Johan Norberg – Deltagare och lagledare i Medelpads lag i friidrott.

Leif Thunman – Tidigare ordförande i VIHS:s styrelse. Tidigare ordförande i Ångermanlands Friidrottsförbund och Västernorrlands Idrottsförbund.

Gunnar Åsard – Fd grundskolerektor i Sundsvall och ordförande för Jazzklubben i Sundsvall, ordförande i föreningen Gamla Gifare. Kulturprofil.

Leif Bolin – Vice ordförande i VIHS:s styrelse, tidigare ledamot av SISU:s förbundsstyrelse och ordförande i SISU Västernorrland samt ordförande i IBK Sundsvall. VIA:s redaktör.

Om sällskapet

Västernorrlands Idrotts Historiska Sällskap, VIHS, har som ändamål att väcka och underhålla intresset för idrotts historia huvudsakligen i Västernorrland men också idrotts historia i allmänhet. Sällskapet anordnar kaféträffar och föreläsningar med olika gäster på olika platser i länet. VIHS åtar sig också att hålla föreläsningar för andra föreningar. Sällskapet ger ut en tidning - Västernorrlands Idrottsarv 4 gånger per år.

Medlem blir man genom att inbetala årsavgiften 225 kr för privatpersoner och föreningar, samt 300 kr för två personer i en familj, till plusgiro 59 77 71-5 eller bankgiro 750–5266.

Föreningen är öppen för alla och har för närvarande drygt 180 medlemmar huvudsakligen boende i länet men även ett femtontal från andra delar av landet.

Sällskapets styrelse 2024

Anette Norberg, ordförande, anette.curling@hotmail.com

Leif Bolin, vice ordförande, bolin_leif@hotmail.com

Arne Brorstad, kassör, arne.brorstad@live.se

Sven Eklund, ledamot, eklund_sven@hotmail.com

Kari Korpela, ledamot, korpelak4@gmail.com

Ewa Lindstrand, ledamot, ewa.lindstrand@telia.com

Per-Anders Westin, ledamot, pawestin@hotmail.com

Redaktionen

Redaktör och ansvarig utgivare: Leif Bolin

Layout: Sven Eklund

Material till redaktionen kan sändas på adresser:

bolin_leif@hotmail.com

eklund_sven@hotmail.com

Hemsida: www.rf.se/vihs

Facebook: www.facebook.com/vihs11

ISSN: 2004-3937 (Online)

Tryck och distribution

Accidenstryckeriet, Sundsvall

B FÖRENINGSS
BREV

Avs: Västernorrlands IdrottsHistoriska Sällskap
c/o Korpen Sundsvall
Box 890
851 24 Sundsvall

SAMARBETSPARTNERS

Västernorrland

